

Mari Välimäki

Rakkauden käytännöt: Opiskelijat ja salatut kihlat 1600-luvun Turussa ja Uppsalassa
Practices of Love: University Students and Secret Engagements in 17th Century Turku and Uppsala

Artikkelissa tutkin miehen ja naisen välistä rakkautta 1600-luvulla. Artikkelin lähteenä toimivat Turun kuninkaallisen akatemian ja Uppsalan yliopiston konsistorien pöytäkirjat ja erityisesti avioliittolupauksen rikkomistapaukset, joissa syytettyinä olivat opiskelijat. Kysyn, millainen merkitys rakkaudella oli avioliittolupauksen rikkomistapauksissa ja niitä tutkittaessa miehille ja naisille. Kysyn myös, miten yliopistojen konsistorit suhtautuivat rakkauteen avioliittolupauksen rikkomistapauksissa. Tuomioistuimissa käytyjen keskustelujen pohjalta tutkin rakkauden ilmaisemisen käytäntöjä sekä tunteelle annettuja kulttuurisia ja juridisia merkityksiä. Rakkaudella oli merkittävä asema miehen ja naisen välisessä suhteessa 1600-luvun Ruotsissa niin maaseudulla kuin kaupungeissa. Rakkautta osoitettiin erilaisin käytännöin, niin sanoin kuin teoin. Avioliittolupauksen rikkomistapauksissa rakkaus liitettiin nimenomaan avioliittoon. Tuomioistuimissa rakkaudesta kummunneen käytöksen merkitys argumenttina väheni avioliittolupauksen rikkomistapauksissa vuosisadan loppua kohden, mikä johtui laintulkinnan muutoksista.

Asiasanat: Tunnehistoria, tunnekäytännöt, rakkaus, avioliittolupauksen rikkominen, yliopisto, kaupunki

This article explores love between men and women during the 17th century. The text is based on the court records from the Royal Academy of Turku and the University of Uppsala and the focus is on cases where students were accused of breach of marital promise. What kind of meaning love held in breach of marital promise cases for both men and women is examined. It is also considered how university consistories regarded love in relation to cases of breach of marital promise. Based on the discussions in the consistories the kind of practices people had for expressing love are examined and also the kind of cultural and judicial meanings love as a feeling was given during the examination processes. Love had a significant meaning in heterosexual relationships in 17th century Sweden both in rural and urban areas. Love was expressed through different emotional practices, e.g. by spending time together or by writing

love letters. In cases concerning the breach of marital promise, love was particularly connected to marriage. Love lost its meaning as a legal argument in breach of marital promise cases during the end of the 17th century because of new interpretations of legal practice.

Keywords: history of emotions, emotional practices, love, breach of marital promise, University, town

Juhana Salojärvi

Ihmisoikeusajattelu Suomessa 1930-luvulla
Human rights in Finland in the 1930s

Artikkeli tarkastelee Suomessa vuosina 1935–1939 ja 1949–1952 toimineen Ihmisoikeuksien liiton toimintaa 1930-luvulla keskittyen siihen, mitä liiton kannanotot kertovat ihmisoikeuksien luonteesta 1930-luvulla ja mitä tästä voi päätellä ihmisoikeuksien historian osalta. Artikkelissa näytetään, että liiton ideologinen perusta oli vastakulttuurissa, joka ihannoï yksilön vapautta. Lisäksi artikkeli osoittaa, että liitolla oli moderni näkemys ihmisoikeuksista aikana, jolloin näitä ei ollut vielä modernissa mielessä artikuloitu eikä niillä ollut välitöntä oikeudellista relevanssia. Ihmisoikeusajattelu ei kuitenkaan vastannut suomalaisen yhteiskunnan realiteetteihin, joten liiton vaikutus jäi vähäiseksi ja toiminta lyhytaikaiseksi.

Asiasanat: 1930-luku, vastakulttuuri, ihmisoikeudet, ihmisoikeuksien historia, tulenkantajat

The Union of Human Rights operated in Finland between 1935 and 1939 and then again between 1949 and 1952. This article examines the union's actions in the 1930s, focusing on its conception of human rights. Furthermore, the union's relevance to the history of human rights is also considered. This article demonstrates that the union's ideological basis was founded on the counter culture of the 1930s, emphasizing individual rights. Furthermore, it will be pointed out that the union had a relatively modern notion of human rights, even though human rights were not yet articulated in the modern sense and they had no legal significance in Finland. Because human rights thinking did not meet the socio-political circumstances of the time, the union was short-lived with little actual impact.

Keywords: 1930s, counter-culture, human rights, history of human rights, torch-bearers

Katariina Parhi

Romunsyöntiä, teeskentelyä, väkivaltaa – Sopeutumattomuus suomalaisvankiloissa 1913–1968
Rubbish-eating, Simulation, Violence – Maladjustment in Finnish Prisons, 1913–1968

Artikkeli käsittelee sopeutumattomuutta suomalaisvankiloissa vuosina 1913–1968. Keskeisenä tutkimuskysymyksenä on, mistä syistä psykopatiadiagnoosin saaneet vangit päätyivät hoidettavaksi Vankimielisairaalaan. Ensisijaisena lähdeaineistona ovat Turun Vankimielisairaalan potilaskertomukset. Psykopatiadiagnosi annettiin vangeille, joiden ei katsottu olevan mielisairaita. Joillakin heistä oli akuutteja psykiatrisia oireita, jotkut halusivat pois laitoksesta, mihin olivat sijoitettuina, ja jotkut puolestaan haluttiin uudelleensijoittaa laitoksesta toiseen. Tutkimus perustuu kolmeensataan potilaskertomukseen, joista on huomioitu erityisesti sairaalaan lähettämisen syyt sekä osastokäyttäytyminen. **Asiasanat:** psykiatria, vankila, sopeutumattomuus, rikollisuus

The article deals with maladjustment in Finnish prisons. It asks, what the reasons were that prisoners who were diagnosed with psychopathy ended up in the Psychiatric Hospital for Prisoners. The diagnosis of psychopathy was used for maladjusted prisoners who were not mentally ill. Some of them suffered from acute psychiatric symptoms, while some wanted to get into the hospital because they wanted to remove themselves from where they were held, and some were sent, because they were seen as a burden to the institution where they held. Altogether 300 patient files with the diagnosis of psychopathy were analyzed with special focus on the reasons for hospitalization, as well as behavior on the ward.

Keywords: psychiatry, prison, maladjustment, criminals

Mari Hatavara ja Kari Teräs

Kerrottu Vennamo
Vennamo narrated

Artikkelissa tutkitaan, miten entiset kansanedustajat rakentavat omista kertojapositioistaan käsin kuvaa Veikko Vennamosta. Aineisto koostuu 22 entisen kansanedustajan pääosin 1990-luvulla tehdyistä haastattelusta, jotka sisältyvät veteraanikansanedustajien muistitietoarkiston kokoelmiin. Tutkimme haastatteluista vuorovaikutus- ja kerrontatilanteina ja tarkastelemme haastateltavien kokemiseen, kertomiseen ja reflektointiin liittyviä kehyksiä suhteessa haastattelutilanteessa muisteltuun menneisyyteen. Tuloksena on kuva keinoista, joilla haastateltavat kuvaavat Vennamoa kertomalla tarinoita osittain jaetusta menneisyydestä. Kolme

toistuvaa teemaa haastatteluissa ovat Vennamon diktatorinen johtamistapa, Vennamon eduskuntatyöskentelyä haitanneet pitkät puheenvuorot sekä Vennamon populismi. Kerrotussa Vennamossa painottuvat hänen kielteiset ominaisuutensa, vaikka hänen taitavuutensa poliittikkona saakin arvostusta. Keskeinen tutkimustulos on jälkiviisauden hallitsevuus haastattelutilanteen kertomuksissa: tapahtuma-ajan poliittiset jakolinjat ovat läsnä kerronnassa, mutta arviot niiden syistä ja vaikutuksista ovat lähentyneet toisiaan muistelijoiden kesken. Kulttuurisesti jaettu tulkinta vennamolaisuudesta vaikuttaa hallitsevan tulkintaa yli sen, mitä menneisyydessä on tehty ja ajateltu.

Avainsanat: muistitieto, haastattelu, kerronta, jälkiviisaus, populismi, eduskunta, 1970-luku

This article studies how former members of the Finnish Parliament portray Veikko Vennamo, founder and chair of the populist Finnish Rural Party (SMP) and an MP (1945–1962, 1966–1987) as portrayed in 22 oral history interviews gathered by the parliament between 1990 and 2014. The interviews are analysed from the point of view of narrative interaction with an emphasis on the various experiential and reflective frames the former MPs took in the retrospective situation of the interview. As a result, the article identifies the ways the interviewees portrayed Vennamo by telling stories of their partially shared past. Three recurring themes can be identified: the interviewees refer to Vennamo as a party dictator, they lament his long talks that hindered parliamentary work and address Vennamo's populism. The portrayal of Vennamo emphasizes his negative features even though his political wit was appreciated, as well. Our main finding is the strong influence of hindsight: political disputes from the past reminisced can be found in the interviews, but the evaluation of their causes and consequences are notably similar among all interviewees. The image of Vennamo today seems to surpass the past experiences with him.

Keywords: oral history, interview, narrative modes, hindsight, populism, parliament, 1970s

Anna Veijola ja Jukka Rantala

Nuorten näkemyksiä historian käytöstä ja merkityksestä
Adolescents views on the use and significance of history

Turvapaikanhakijoiden määrän lisääntyminen Suomessa syksyllä 2015 nosti mediassa esiin keskustelua, jossa ilmiötä verrattiin Suomen historian tapahtumiin, kuten luovutetusta Karjalasta tulleiden evakoiden ja sotalasten kohtaloihin. Näissä lehtijutuissa historiaa käytettiin nykypäivän ilmiön selittämiseen ja perustelemiseen.

Tässä artikkelissa tarkastelemme lukiolaisten kykyä tunnistaa tällaista historian käyttöä ja heidän tapansa käyttää historiaa nykypäivän ilmiöiden perustelemiseen. **Asiasanat:** historian tekstitaidot, historianopetus, historian käyttö, lukiolaiset

This article examines the ability of high school students to examine the use of history and their views of the significance of history as the basis for today's decision-making. In the autumn of 2015, an unprecedented number of immigrants arrived in Finland and this was discussed widely in the media. We compiled a document-based task consisting of three newspaper items and a screenshot from a forum of a digital newspaper. In these texts, immigration was equalled for example with Karelian evacuees or Finnish war children sent to Sweden during the Second World War. We asked high school students (n=131) in five different schools to read these texts and answer two questions: firstly, how history was being used in the texts, and secondly, should refugees be allowed into Finland in the light of history. In this article, we observe how high school students used history to justify today's decision-making and what this reveals about their historical literacy.

Keywords: historical literacy, teaching of history, use of history, high school students

Heidi Kurvinen

Toimittajat ja toimitukselliset prosessit mediatekstien takana
Journalists and editorial practices behind media texts

Historiantutkijat ovat tottuneet käyttämään lehtiaineistoja tapahtumahistorian lähteenä, mutta he eivät useinkaan ota huomioon mediatekstien erityispiirteitä analyysiä tehdessään. Tässä katsausartikkelissa esitän,

että analyysit hyötyisivät menneisyyden toimijoiden ja toimituksellisten työprosessien huomioimisesta. Perustelen argumenttiani tutkimusesimerkein, joiden käsitteilyä pohjustan mediahistorian ja mediatutkimuksen piirissä tehdyllä tutkimuksella. Katsauksen aluksi kuvaan mediahistorian kentällä viime vuosikymmeninä käytyä tutkimusalamäärittelyä. Sen jälkeen esittelen mediatutkijoiden pohdintaa toimittajien mahdollisuuksista vaikuttaa medioiden julkaisemiin sisältöihin eli käsitelyihin aiheisiin, niiden kehystämiseen ja haastateltavien valintaan. Katsauksen ensisijaisena kohderyhmänä ovat mediatekstejä lähteenä käyttävät historiantutkijat, mutta toimijuusnäkökulman vahvistaminen hyödyntäisi tulkintani mukaan myös varsinaista mediahistoriantutkimusta.

Asiasanat: mediahistoria, mediatekstit, lähde, toimijuus, toimittajat, toimitukselliset prosessit

Media texts are common source material in historical research, but scholars have rarely pondered how they should be used. In this review article, I claim, that a more profound understanding of agency and editorial practices would benefit the analyses. I will do this by using examples from previous research. Additionally, I will offer a brief overview of the manners in which the object of media history has been defined during the past decades. The discussion of the role of journalists in affecting media contents, i.e. reported themes, manners of framing them and choosing interviewees, will offer another basis for the argument. Historians who use media texts as sources form the target group for the text but, according to my opinion, also the academic subject of media history would benefit a turn that would make the agency of journalists and other media professionals a more relevant part of the analyses.

Keywords: media history, media texts, source, agency, journalists, editorial practices